

**Mikä muuttuu uudella ohjelma-
kaudella ja millaisia vaikutuksia
valinnoilla voi olla talouden
näkökulmasta tilatasolla?**

8.12.2022

CAP:lle asetetut EU-tason tavoitteet

Varmistetaan älykäs, kestävä ja monipuolinen maatalousala, jolla parannetaan elintarviketurvaa

1. Turvataan viljelijöiden tulotaso ja ruuantuotanto
2. Lisätään tuotannon kilpailukykyä ja laatua
3. Parannetaan viljelijöiden markkina-asemaa

Tuetaan ympäristön hoitoa ja ilmastotoimia ja edistetään yhteisiä ympäristö- ja ilmastotavoitteita

4. Hillitään ilmastonmuutosta ja sopeudutaan siihen
5. Edistetään ympäristön ympäristötehokasta hoitoa ja suojelua
6. Edistetään luonnon monimuotoisuuden, elinympäristöjen ja maiseman säilyttämistä

Lujitetaan maaseutualueiden sosioekonomista rakennetta

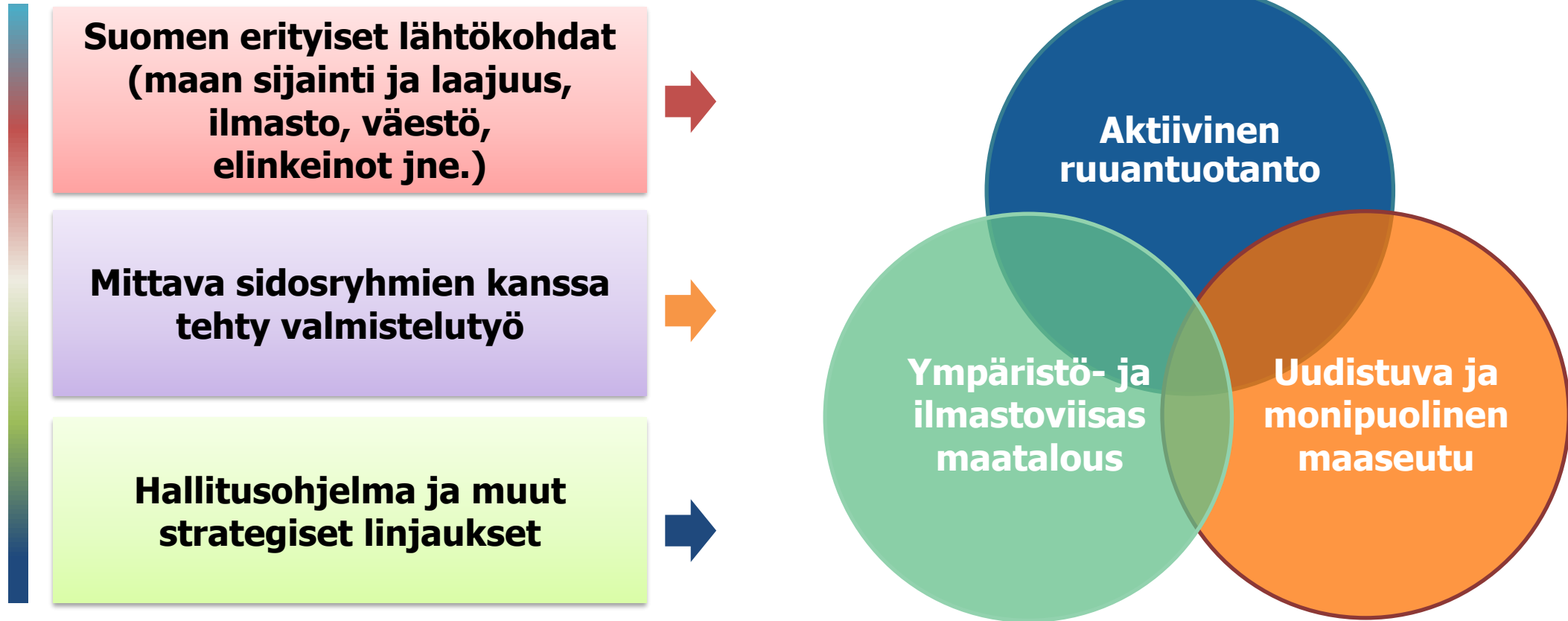
7. Kannustetaan nuoria alalle, helpotetaan maaseudun yritystoiminnan kehittämistä
8. Edistetään maaseudun työllisyyttä, kasvua ja paikallista osallisuutta
9. Parannetaan turvallisen, terveellisen ja kestävä ravinnon saantia sekä eläinten hyvinvointia ja torjutaan mikrobilääkeresistenssiä

Läpileikkaava

tavoite:

Edistetään osaamista, innovaatioita ja digitalisointia

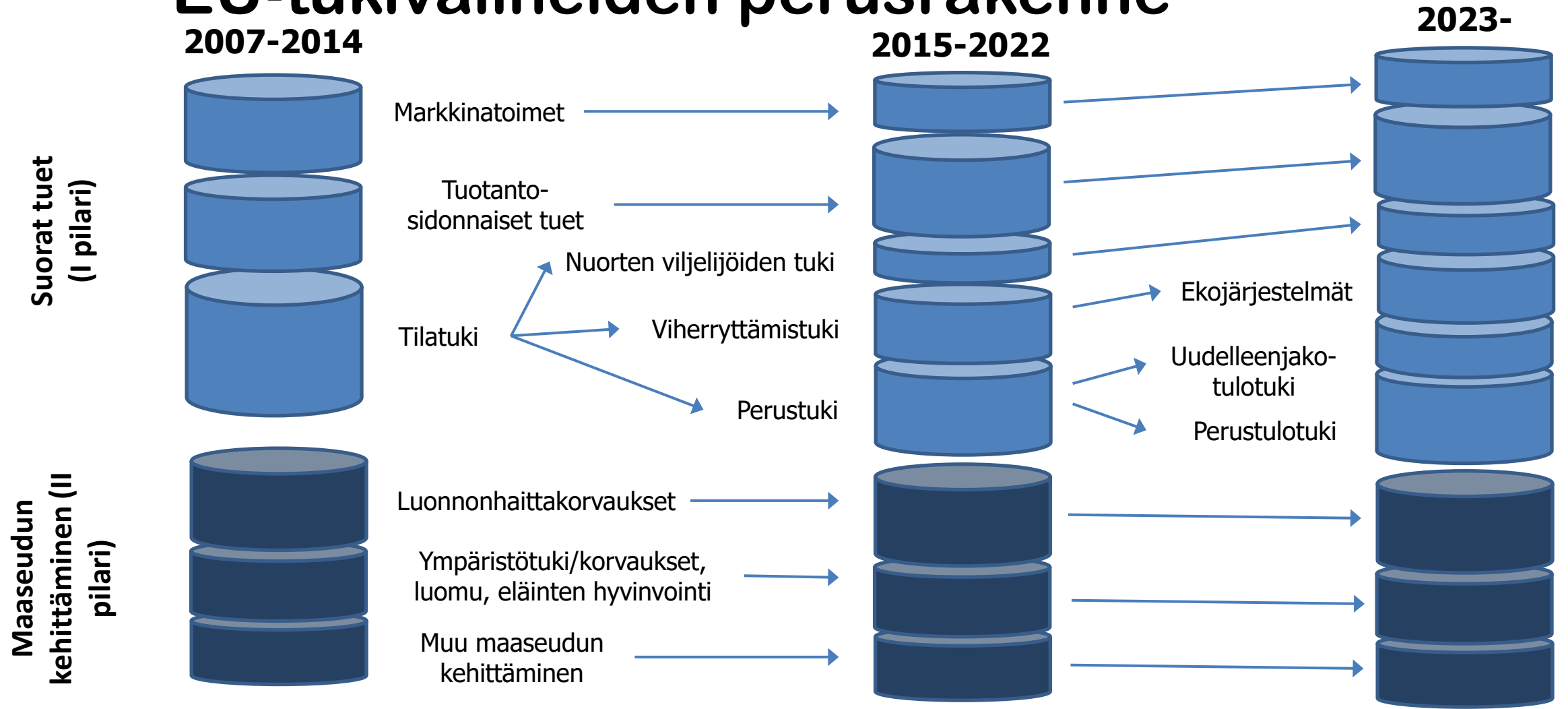
Kansalliset painotukset CAP-uudistuksessa

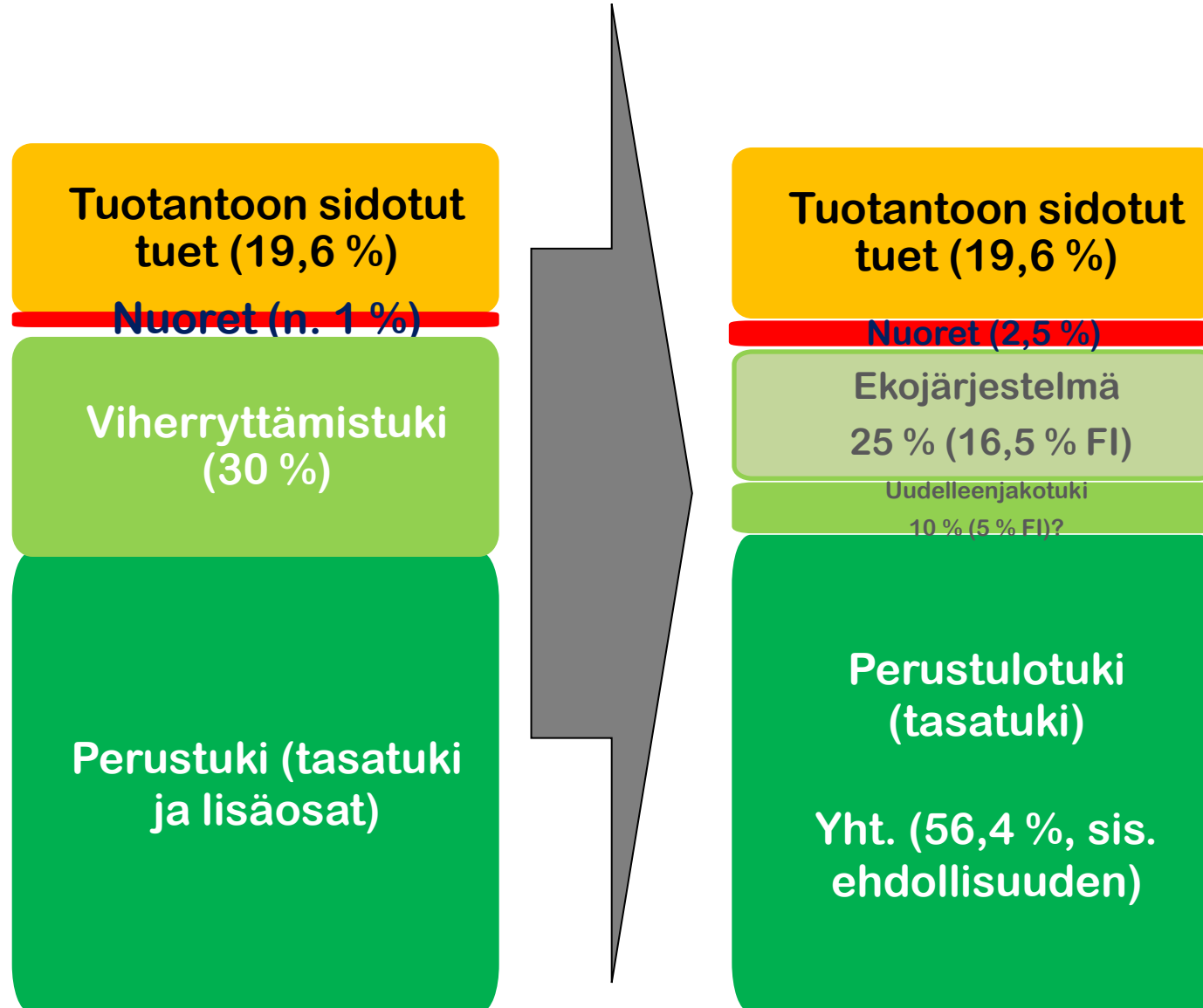
Maatalouden ja maaseudun kehittämisen kokonaisrahoitus* eri kausina

<i>Milj. euroa vuodessa <u>keskimäärin</u></i>	Rahoituskausi 2014-2020, milj. €/vuosi	Kausi 2023-2027, milj. €/vuosi	Muutos
Suorat tuet:	523	523	
- tuotantosidonnaiset tuet	103	102	-1 %
- ekojärjestelmät	-	86	-
- nuoret viljelijät	10	13	+31 %
- muut kohteet (tuotannosta irrotettuja)	410	321	-22 %
Kansalliset tuet: (eivät sisälly CAP-suunnitelmaan)	349	350	
Maaseudun kehittämisrahoitus:	1 139	1 173	
Pinta-ala- ja eläintuet	884	853	
- luonnonhaittakorvaukset	528	500	-5 %
- ympäristökorvaukset (sis. ei-tuot. investoinnit)	250	203	-19 %
- luonnonmukainen tuotanto	50	76	+52 %
- eläinten hyvinvointikorvaukset	55	74	+35 %
Maatalouden rakennetuet	110	136	+24 %
Muu maaseudun kehittäminen	146	183	+25 %
RAHOITUS YHTEENSÄ	2 011	2 045	

EU-tukivälineiden perusrakenne

EU:n kokonaan rahoittama suora tuki 2015-2027

Suorat tuet, arvio

- **Perustuki**
  - Nykyään noin 124 e/ha + 75 e/ha AB-alueella
    - 2023 alkaen noin **140** e/ha, vaihteluväli 115-162 e/ha
      - Summa kasvaa hieman vuosittain
  - Nykyään noin 108 e/ha + 65 e/ha C-alueella
    - 2023 alkaen noin **115** e/ha, vaihteluväli 99-139 e/ha
      - Summa kasvaa hieman vuosittain
- **Uusi tukimuoto: Uudelleenjakotuki**
  - **Maksetaan kaikille tiloille 50 ensimmäisille hehtaareille**
  - Perussääntö on 10 % suorista tuista, mutta voi olla pienempi
  - Tukitaso arviolta noin **18 eur/ha**, vaihteluväli 14,5-21 e/ha
- **Nuorten viljelijöiden ha-tuki**
  - **Maksetaan 150 ha saakka viiden vuoden ajan**
  - Tukitaso arviolta **88** e/ha koko maassa, vaihteluväli 73-103 e/ha
  - Lisäksi pohjoisen tuen alueella maksetaan kansallista nuoren viljelijän tukea
- **Tuotantopalkkiot, pelto**
  - Peltokasvit (sokerijuurikas, valkuaiskasvit, öljysiemenet sekä hedelmät ja vihannekset AB)
    - 13,2 milj. e/vuosi
    - Suunniteltu tukitaso 145 e/ha (90 000 ha), vaihteluväli 80-170 e/ha
  - Tärkkelysperunapalkkio
    - 3,7 milj. euroa, arviolta 550 e/ha, vaihteluväli 450-650 e/ha

Perustulotuki

- Maksetaan ilman tukioikeuksia tukikelpoiselle maatalousmaalle.
- Tukioikeudet lakkaavat 31.12.2022.
- Kaksi tukialuetta AB ja C säilyvät.
- Perustulotuen määrä (e/ha) vahvistetaan vuosittain. Tukitaso alhaisempi kuin nyt.
- Maksetaan aktiiviviljelijälle
  - Saanut enintään 5 000 e suoria tukia edellisenä kalenterivuotena TAI
  - Y-tunnuksen päätoimiala maatalous ja alv-velvollisuus alkutuottajana (YTJ)
  - Ehdot voi täyttää myös sivutoiminen tai osa-aikainen viljelijä.

Tuotantopalkkiot ja AB –alueen LHK:n kotieläinkorotus

	2020	2023	Muutos	
	Milj. e	Milj. e	Milj. e	
Lehmät AB-manner*	39,19	41,90	2,71	6,9 %
Lehmät Ahvenanmaa -manner*	1,70	2,00	0,30	17,6 %
Sonnit AB + Ahvenanmaa -manner	14,30	14,60	0,30	2,1 %
Ulkosaaristo naudat	1,86	2,20	0,34	18,3 %
Teurashiehot AB	1,00	1,60	0,60	60,0 %
Sonnit C -alue	20,28	18,70	-1,58	-7,8 %
Uuhet ja kutut AB**	2,28	3,90	1,62	71,1 %
Tärkkelysperuna	3,70	3,70	0,00	0,0 %
Muut peltokasvit***	10,00	13,20	3,20	32,0 %
LHK -kotieläinkorotus AB (ilman sikaa ja siipikarjaa)	10,00	0,00	-10,00	-100,0 %
Kotieläintuet (maito, nauta, lammas, kuttu) AB -alue yhteensä	70,33	66,20	-4,13	-5,9 %

*Sis. nykyisen emolehmäpalkkion määrärahan jakautumisesta AB –alueen mantereelle ja Ahvenanmaalle

**Sis. AB –alueen osuuden nykyisestä teuraskaritsapalkkiosta

*** Ei sisällä määrääikaista siirtoa valkuaiskasvipalkkioiden C –alueen tuotantopalkkioista vuonna 2020

Luonnonhaittakorvaus

- Kotieläinkorotus 60 e/ha poistuu
  - Naudat, lampaat, kutut -> noin 50 % kompensatio kotieläintukien korotuksena
- Yleinen luonnonhaittakorvaus säilyy ennallaan
  - AB 217 e/ha (150 ha saakka, jonka jälkeen leikkuri)
  - C 242 e/ha (150 ha saakka, jonka jälkeen leikkuri)
- Kesantoa enintään 25 prosenttia
  - Kesannot ja luonnonhoitopellot
    - Huom. ei sis. esim. viherlannoitusnurmea tai riista/maisemapeltoa

Kansallinen tuki 2023

- Määräraha noin 350 milj. e
  - Korotus noin 20 milj. e
  - Kompensoi
    - Tuotantopalkkioiden muutokset -> C-alueen emolehmäpalkkio -6,35 milj. e (sonnit +1 milj. e)
      - Noin 5 milj. euroa siirretään AB-alueen tuotantopalkkioihin
    - LHK:n kotieläinkorotuksen poistumisesta 50 % C-alueella
      - Maito n. 10,6 milj. e
      - Nauta n. 4,4 milj. e
      - Muut n. 0,5 milj. e

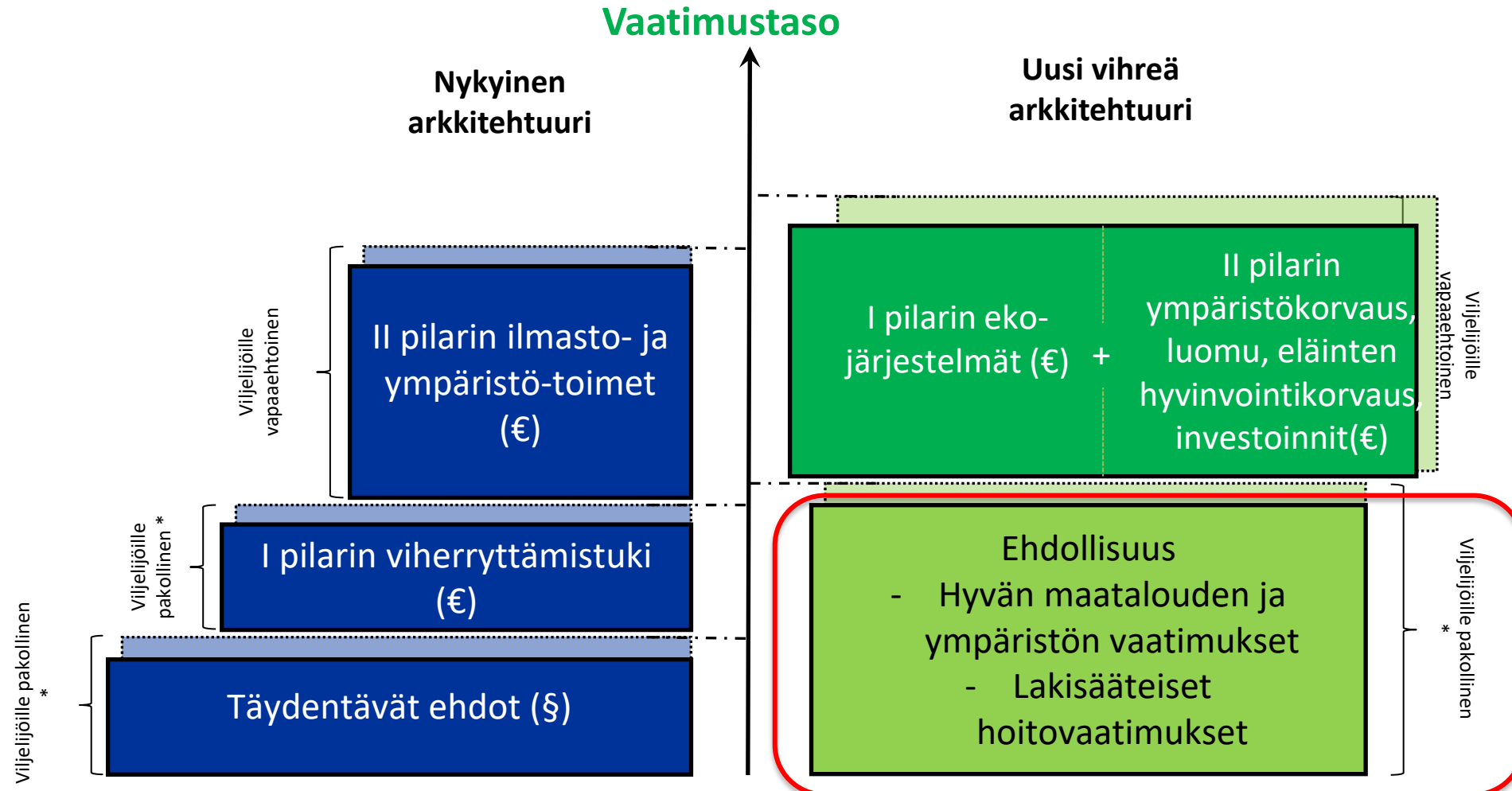
Etelä-Suomen kansallinen tuki

Tuen kokonaismäärän on artiklan 214 a mukaisesti oltava koko kauden ajan aleneva, ja vuonna 2027 tukea voi maksaa vuoden 2022 tukimäärästä enintään 67 % eli 11,6 milj. euroa

	2023 milj. €	2024 milj. €	2025 milj. €	2026 milj. €	2027 milj. €
1. SIAT JA SIIPIKARJA - tuotannosta irrotettu tuki	6,4	6,3	6,2	6,0	4,3
2. PUUTARHATALOUS - kasvihuoneet ja puutarhatuotteiden varastointi	10,7	10,5	10,3	10,0	7,3
YHTEENSÄ	17,1	16,8	16,5	16,0	11,6

7.12.2022

CAP:n ”vihreä arkkitehtuuri” väline kolmeen vihreään tavoitteeseen ja kunnianhimon kasvuun

* viljelijöille pakollisia täyden tuen saamiseksi

Ehdollisuus

– Hyvät maatalouskäytännöt

- **GAEC 1, pysyvän nurmen säilyttäminen**
  - Viitevuosi 2018
- **GAEC 2, turvemaiden suojelu (alkaen vuodesta 2025)**
  - Vuoden 2022 jälkeen käyttöön otettu turvemaa on pidettävä aina nurmella (sama kivennäismaalla)
    - + kyntökielto vuodesta 2023 alkaen
  - **Lisäksi 2025 lähtien (kaikki turvemaat):**
    - Turvemaiden olevien pysyvien nurmien kyntö sallittu joka 5. vuosi
    - Maa-aineksen otto kielletty
    - Kasvuston poltto kielletty
    - Uusien avo-ojien kaivaminen kielletty
- **GAEC 3, peltokasvien sängen polttoa koskeva kielto**
- **GAEC 4, suojavyöhykkeet vesistöjen varsille**
  - 3 metrin suojakaista
- **GAEC 6, vähimmäiskasvipeite herkimmillä jaksoilla**
  - Vähintään ~~30~~ **33** % viljelijän peltoalasta on oltava kasvipeitteistä (sis. kevennetyn muokkauksen) kasvukauden ulkopuolella
  - Kesantojen on oltava pääsääntöisesti viher- tai sänkipelteisiä kesän tietyn ajanjakson
- **GAEC 7, viljelykierto**
  - **Vuodesta 2023 lähtien yksivuotisia kasveja viljellessä kasvin pitää vuosittain vaihtua vähintään 33 prosentilla pinta-alasta (voimaan vuonna 2024) ja vuodesta 2025 alkaen jokaisella loholla viimeistään neljäntenä vuonna**
    - Poikkeuksia mm. alat, jotka ovat nurmella, perunalla, sokerijuurikkaalla, porkkanalla ym. sekä pienet/luomu tilat
- **GAEC 8, ei tuottava ala + hukkakauran ym. torjunta**
  - Vähintään 4 % maatalousmaasta aktiivisen tuotannon ulkopuolella (EFA)
  - **Metsäisyyspoikkeus on edelleen voimassa**
  - -> velvoitealue Uusimaa, Varsinais-Suomi ja Ahvenanmaa (ei alla 10 ha tilat tai jos tilalla on nurmea yli 75 %)

Ekojärjestelmä

- Talviaikainen kasvipeitteisyys
  - Sänki ja yksi- ja monivuotiset kasvit
  - Ei muutoinkin jatkuvasti kasvipeitteiset alat
  - Ei suojavyöhykkeet, turvepeltojen nurmet (ymp) tai moma-alat
  - **Tukitaso noin 50 eur/ha**, vaihteluväli 40-60 e/ha (70 milj. e/1,4 milj. ha)
- Luonnonhoitonurmet
  - Niitettävä joka toinen vuosi
  - **Enintään 10 % luonnonhoitonurmea tukikelpoisesta alasta C-alueella**
  - Ei mahdollinen luomussa
  - **Tukitaso noin 65 eur/ha**, vaihteluväli 50-80 e/ha (90 000 ha)
- Viherlannoitusnurmet, max 3 perättäistä vuotta
  - Siemenseoksessa 4 eri lajia
  - Niitettävä joka toinen vuosi
  - Ei mahdollinen luomussa
  - **Tukitaso noin 80 eur/ha**, vaihteluväli 65-95 e/ha (30 000 ha)
- Monimuotoisuuskasvit
  - Saa lannoittaa perustamisen yhteydessä
  - Ei saa laiduntaa
  - Riistaruoointaa varten sadon saa korjata
  - **Tukitaso noin 300 eur/ha**, vaihteluväli 270-330 e/ha (25 000 ha)
  - Kasvinsuojeluaineiden käyttökielto

Nämä yhteensä enintään
25% pinta-alasta (**ei siis
korvauskelpoisesta alasta**)

Ympäristökorvaus

- Tilakohtainen toimenpide (45 eur/ha (54) ja 113 eur/ha (200) puutarha)
  - Lohkomuistiinpanot
  - Maanäytteet
  - Maatilan ilmasto- ja ympäristösuunnitelma kolmannen vuoden loppuun mennessä
    - Tarkoituksena on tunnistaa, millaisia konkreettisia ympäristöhaasteita ja kehittämismahdollisuuksia tuensaajan tilalla on liittyen maatalouden vesiensuojeluun, maaperän kasvukunnon parantamiseen, ilmastonmuutoksen hillintään, ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, ilmansuojeluun, energiaan ja maatalousluonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseen
  - Valinnaiset vaatimukset (voi vaihdella vuosittain)
    1. Ilmasto- ja ympäristökoulutus
      - Viisi eri koulutusosiota maatilan ympäristö-, ilmasto- ja monimuotoisuushaasteista (1/vuosi)
    2. Monimuotoisuuskaistat (2 peruslohkoa)
      - Hoitovelvoite
    3. Maaperän seurantatieto (2 peruslohkoa)
      - Laaja maa-analyysi (hiilen määrä ja orgaanisen aineksen määrä sekä jonkin maan kasvukuntoa tai ravinnetilaa kuvaava tutkimus tai
      - Kahdella peruslohkolla analyysin peltomaan laatutekijöistä maaperän skannauslaitteistolla
    4. Lannankäsittely (separaattori tai lietteen laskeutusmenetelmä), lannanluovutus, biokaasunurmi
    5. Pölyttäjien ravintokasvit (2 peruslohkoa)
      - Viljelyssä sadontuotantotarkoituksessa pölyttäjille ravintoa tarjoavia yksi- ja kaksivuotisia tuotantokasveja
    6. Täsmäviljelyteknologian käyttö
      - Tuotantopanosten paikkakohtainen levitys, kasvinsuojeluruiskun lohkoautomaatiikka, optinen hara, satomittaus (puimuri/ajosilppuri), automaattiohjaus (traktori/työkone/itsekulkeva kasvinsuojeluruisku)
    7. Kasvintuhoojien ja -tautien seuranta- ja tunnistussovellusten hyödyntäminen
      - Tuensaajalla on käytössään vuorovaikutteinen tietokoneella tai mobiililaitteella toimiva sovellus rikkakasvien, kasvitautien ja/tai kasvintuhoojien tunnistamiseksi ja kasvukaudenaikaisen kasvitauti- ja tuhoajatilanteen seuraamiseksi

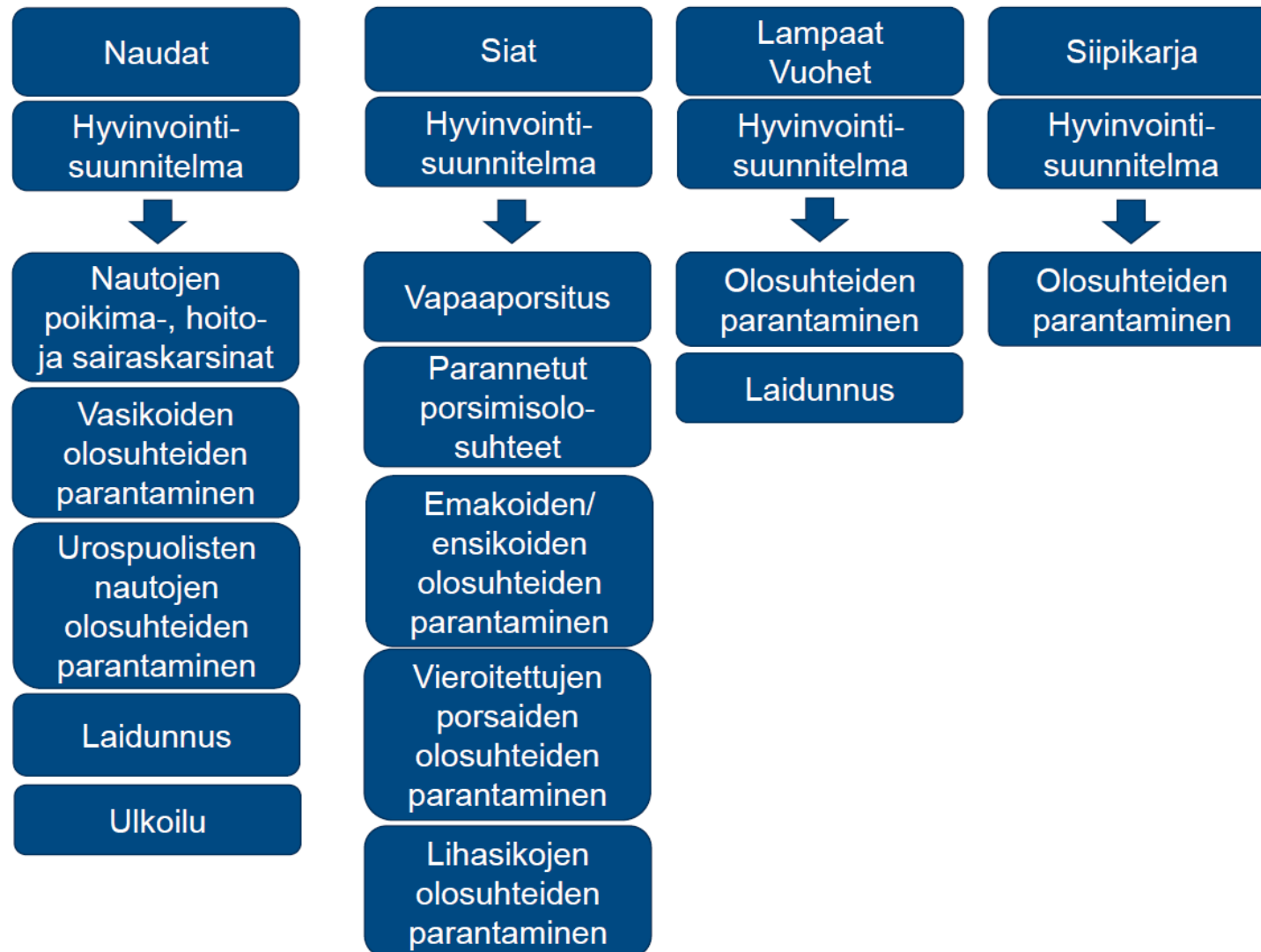
Ympäristökorvauksen lohkokohtaiset toimenpiteet

- **Kiertotalouden edistäminen (37 e/ha)**
  - Lietelannan sijoittaminen/ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen
  - 15/10 (märkä/kuiva) m³/ha
- **Suojavyöhykkeet (350 e/ha)**
  - RUSLE 15 –mallin perusteella eroosioherkillä rantapelloilla, tulva-alueilla, pohjavesialueilla
- **Turveltojen monivuotiset nurmet (100 e/ha)**
  - Monivuotinen tuotantonurmi, jota ei uusita muokkaamalla sitoumuskauden aikana
- **Kerääjäkasvit (97 /ha)**
  - Enintään 30 % korvauskelpoisesta alasta
  - Voi perustaa seuraavan vuoden satokasvin
- **Maanparannus- ja saneerauskasvit (190 e/ha) (yksivuotinen toimenpide)**
  - Enintään 20 % korvauskelpoisesta alasta
  - Maanparannuskasvi on yksivuotinen (esim. muokkausretikka, sinimailanen, valkomesikkä)
  - Vain lohkoilla, jotka ovat olleet yksivuotisten viljelykasvien viljelyssä edellisenä vuonna
  - Jos toimenpiteelle suunniteltu vuosittainen tuotos jää tavoitteestaan tai ylittää tavoitteensa, voidaan tuensaajalle maksettavan enimmäispinta-alan osuutta muuttaa hallinnon toimesta seuraavalle sitoumusvuodelle
- **Valumavesien käsittely (77/214 e/ha)**
  - Säätosalaoituksen, säätökastelun ja kuivatusvesien kierrätyksen hoitotoimet
  - Hapan sulfaattimaa tai turvemaa
- **Vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät puutarhakasveilla (500 e/ha)**
  - Vaihtoehtoinen kasvinsuojelu tai orgaaninen kate
- **Lintupellot (600 e/ha)**
  - Viljely kuten ennenkin ja tavoitteellisesti (kurkien, hanhien tai laulujoutsenten suosimia tuotantokasveja)
  - Maksetaan massaesiintymien todetuista levähdyksistä ja ruokailuista -> muuten ei maksua
  - Tilakohtainen vähimmäisala 10 ha ja enintään 50 % korvauskelpoisesta alasta

Luomukorvaus

- Sekatilat mahdollisia
- Myyntikasvivaatimus 30 % koskee pääsääntöisesti kaikkia tuensaajia. Vaatimuksesta voi poiketa seuraavissa tapauksissa:
  - vähintään 50 %:lla tilan peltoalasta viljellään rehua omille tai muille luomueläimille
  - Avomaavihannesten viljelykierto sitoumuslohkoilla
- **Tarhaherne poistetaan avomaavihannesten listalta**
- Luomukorvausta ei makseta ekojärjestelmän luonnonhoitonurmille
- Luomukotieläintuotannon korvaus (min 5 ey) maksetaan hehtaariperusteisena
  - **Luomukotieläintuotannon eläintiheysvaatimus on 0,5 eläinyksikköä. Korvaus maksetaan niin monelle hehtaarille kuin maksuperuste täyttyy, mutta korkeintaan koko sitoumusalalle**
- Korvaustasot
  - Peltoviljely 160 eur/ha
  - Avomaavihannekset 590 eur/ha
  - Kotieläintuotanto 130 eur/ha,

EHK:n rakenne

Neuvontakorvaukset

- Neuvontakorvaus on 75 €/työtunti. Korvaus maksetaan neuvontatapahtumaa kohti.
- Lisäksi voidaan korvata neuvontatapahtumaan liittyvä valmistelu ja kohtuulliset matkakustannukset. Kaikki relevantit kustannukset, joilla edistetään osaamisen kehittämiseen asetettuja erityistavoitteita, ovat tukikelpoisia (etukäteisvalmistelu + raportointi, neuvontatapahtuma).
- Neuvontakäynnillä korvauskatto on 1 500 €. Enimmäiskorvaus hyödynsaajaan kohtaan rahoituskaudella on 10 000 euroa.

Raiviot ym.

- 1.1.2023 alkaen perustettavat peruslohkot
  - Kyntökielto + nurmivaatimus
  - Ei koske peruslohkojen kulmien oikaisua ym.
  - Huom! Metsäkatoaloite voi tulla taannehtivasti välillä 1.1.2020. – 31.12.2021.
    - Tämäkään ei koskisi pieniä kulmien oikaisuja
- Peltolohkorekisteristä on tarkoitus putsata vanha ”säälä” pois kevään 2023 tukihakuun mennessä
  - Pienet tukikelvottomat peruslohkot yhdistetään korvauskelpoiseen peruslohkoon hallinnon toimesta
    - Alustavat rajat 50 % ja 4 ha
    - Silloin, kun kyseessä katsotaan olevan lohkon viljelyä parantavan ns. kulmaoikaisun
- Lohkon korvauskelpoisuus voidaan jatkossa siirtää maanomistajien välillä

Mikä muuttuu uudessa maatalouspolitiikassa?

- **Peltotuet**

- Vihreä arkkitehtuuri
  - Enemmän rahaa vapaaehtoisiin toimiin ja vähemmän suoriin tukiin
- Uudelleenjakotuki
- LHK:n kotieläinkorotus poistuu
- Ympäristökorvauksen tilakohtainen toimenpide muuttuu

- **Kotieläintuet**

- Tuotantopalkkioiden uudelleenryhmitys ja palkkiolajien vähentäminen
- Nautapalkkioiden uusi hakumalli (vuodesta 2022)
- Eläinten hyvinvointikorvauksen uudet toimenpiteet
- Luomutuessa sekatilat edelleen sallittuja, kotieläintuen rakenne muuttuu

CAP:n lopputulos kohtuullisen hyvä lähtökohtiin suhteutettuna

- Tukien rahoitus säilyy ennallaan
- Ei tilakohtaisia tukikattoja
- Turvemaiden (nykyiset) viljelyä ei rajoiteta
- Syyskyntö jatkossakin mahdollinen
- Tuotantoon sidottuja tukia voi maksaa yhtä paljon kuin tälläkin hetkellä
- Valtaosa tuista myönnetään edelleen tuotanto- ja tulotukena

- **Reformi lopuksi enemmän hienosäätöä kuin vihreä vallankumous. Tilakohtaiset valinnat vaikuttavat entistä enemmän tilakohtaiseen tukikertymään**

Kiitos!

7.12.2022

24